

Brüssel, 3.7.2019
COM(2019) 307 final

2019/0145 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel siseveeliikluse standardite koostamise Euroopa komitees ja Reini laevaliikluse keskkomisjonis seoses siseveelaevanduse valdkonna kutsekvalifikatsioone käsitlevate näidiste vastuvõtmisega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel siseveeliikluse standardite koostamise Euroopa komitee (CESNI) järgmisel, 15. oktoobri 2019. aasta kohtumisel ja Reini laevaliikluse keskkomisjoni (CCNR) tulevasel täiskogu istungil võetav seisukoht seoses siseveelaevanduse kutsekvalifikatsioonide valdkonna näidiseid käsitlevate standardite vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Reini laevaliikluse muudetud konventsioon

Reini laevaliikluse muudetud konventsiooniga (17. oktoober 1868) on kindlaks määratud Reini kui siseveete kasutamise õigusraamistik ja kehtestatud CCNRi vastutusvaldkonnad. Praegu kohaldatav konventsiooni versioon kehtestati 20. novembri 1963. aasta konventsiooniga, mis jõustus 14. aprillil 1967.

Praegu on Reini laevaliikluse muudetud konventsiooniga ühinenud neli ELi liikmesriiki (Belgia, Prantsusmaa, Saksamaa ja Madalmaad) ning Šveits. Liit ei ole konventsiooni osaline.

2.2. CCNR ja CESNI

CCNR on rahvusvaheline organisatsioon, mis viib ellu algatusi, mille eesmärk on tagada Reinil laevasõiduvabadus ja edendada sealset laevasõitu. Täiskogu istungeid peetakse kaks korda aastas ja neil osalevad CCNRi liikmesriikide esindajad. Täiskogu istung on CCNRi otsustusorgan ja sellel võetakse vastu CCNRi resolutsioonid. Igal liikmesriigil on üks hääл ja otsused tehakse ühehäälselt. Resolutsioonid on õiguslikult siduvad. EL ei ole CCNRi liige.

2015. aastal võttis CCNR vastu resolutsiooni, millega asutati siseveeliikluse standardite koostamise Euroopa komitee (*Comité Européen pour l'Élaboration de Standards dans le Domaine de Navigation Intérieure* – CESNI). CESNI töö hõlmab järgmist: i) tehniliste standardite vastuvõtmine eri valdkondades, eelkõige laevade, infotehnoloogia ja meeskonna kohta, ii) nende standardite ja vastavate menetluste ühtne tõlgendamine ning iii) arutelu veeliiklusohutuse, keskkonnakaitse ja navigatsiooniga seotud muude küsimuste üle.

CESNI koosneb ekspertidest, kes esindavad CCNRi liikmesriike ja ELi liikmesriike. Igal CESNis esindatud liikmesriigil on üks hääл. EL ei ole CESNI liige, kuid liit võib CESNI töös osaleda ilma hääleõiguseta koos rahvusvaheliste organisatsioonidega, kes tegutsevad CESNI pädevusse kuuluvates valdkondades.

2.3. CESNI ja CCNRi poolt vastuvõetavad kavandatud standardid

Oma järgmisel, 15. oktoobriks 2019 kavandatud kohtumisel kavatseb CESNI vastu võtta siseveelaevanduse kutsekvalifikatsioonide valdkonnas kasutatavate näidiste standardid (edaspidi „kavandatud õigusakt“).

See hõlmab järgmisi näidiseid:

- kipritele, veeldatud maagaasi (LNG) ekspertidele ja ohutusohvitseridele ette nähtud kvalifikatsioonitunnistuste näidised (standardid cesni(19)_17);
- teenistusraamatu näidis (cesni (19) _15);
- logiraamatu näidis (cesni (19) _14);

- kutsekvalifikatsioonitunnistust ja teenistusraamatut ühendava dokumendi näidis (cesni (19)16);
- praktilise eksami tunnistuse näidis (cesni (19) _13).

CESNI otsustas oma 11. aprilli 2019. aasta koosolekul ühehäälselt planeerida kõnealuste standardite vastuvõtmine oma järgmisele, 15. oktoobriks 2019 kavandatud kohtumisele. Seni tehakse standardite eelnõus eeldatavasti üksnes väikseid muudatusi, sh dokumentide ja nendes esitatud viidete võimalik konsolideerimine.

Alates 17. jaanuarist 2022 osutatakse CESNI standarditele ka Reini jõel tegutsevate laevameeskondade töökorraldust käsitlevas korras. See on direktiivi (EL) 2017/2397 ülevõtmise tähtaeg – selleks et tagada Reini tunnistuste tunnustamine kõigil ELi siseveeteedel, peavad käesoleva direktiiviga hõlmatud kutsekvalifikatsioonidele esitatavad CCNRI nõuded olema selleks kuupäevaks täielikult CESNI standarditega kooskõlla viidud.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Direktiivis (EL) 2017/2397¹ on sätestatud tingimused ja menetlused liidu siseveeteedel sõitvate veesõidukite ekspluatatsioonis osalevate isikute kvalifikatsioonide sertifitseerimiseks ning nende kvalifikatsioonide tunnustamiseks liikmesriikides. Selleks et tagada kõnealuste sätete rakendamise ühetaolised tingimused, antakse direktiivi (EL) 2017/2397 artikli 11 lõikega 3, artikli 18 lõikega 3 ja artikli 22 lõikega 4 komisjonile rakendamisvolitused seoses liidu kvalifikatsioonitunnistuste, praktiliste eksamite tunnistuste, teenistusraamatute ja logiraamatute näidiste vastuvõtmisega. Siseveelaevanduse kutsekvalifikatsioonide valdkonna näidiseid kehtestavad CESNI standardid tuleb lisada ELi õigusesse vastavalt direktiivile (EL) 2017/2397. Seega võib kavandatud õigusakt mõjutada liidu õiguse ühiseeskirju või muuta nende kohaldamisala, mistõttu on liidul ELi toimimise lepingu artikli 3 lõike 2 viimase osa kohaselt ainuvälispädevus.

Seetõttu on liidu seisukoha väljakujundamine vajalik selle tagamiseks, et siseveelaevanduse kutsekvalifikatsioonide valdkonna näidiseid kehtestavate standardite puhul võetaks piisavalt arvesse ELi huve.

CESNI 2016.–2018. aasta tööprogrammi raames on selle eksperdid (CESNI kutsekvalifikatsioonide töörühmas (CESNI/QP)) koostanud kutsekvalifikatsioone käsitlevate standardite eelnõu.

Näidiste ettevalmistamiseks pidasid CESNI eksperdid järgmised tehnilised kohtumised:

- CESNI ekspertide kohtumised 1. veebruaril 2018, 23.–24. mail 2018, 4. septembril 2018, 6. novembril 2018 ja 19. veebruaril 2019;
- CESNI komitee koosolek 11. aprillil 2019.

Komisjoni siseveelaevanduse sotsiaalküsimuste valdkonna eksperdirühma teavitati CESNI töö edusammudest eksperdirühma kohtumistel 7. septembril 2017, 21. septembril 2018 ja 8. veebruaril 2019.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/2397, milles käsitletakse siseveelaevanduse valdkonna kutsekvalifikatsioonide tunnustamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 91/672/EMÜ ja 96/50/EÜ (ELT L 345, 27.12.2017, lk 53).

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõiget 9 kohaldatakse olenemata sellest, kas liit on asjaomase organi liige või asjaomase lepingu osaline².

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab ka akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“³.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

CCNR on lepinguga, täpsemalt Reini laevaliikluse muudetud konventsiooniga ettenähtud organ. CESNI on CCNRi loodud organ.

Aktid, mille CESNI ja CCNR peavad vastu võtma, on õigusliku toimega aktid. Kavandatavad aktid võivad otsustavalt mõjutada järgmiste ELi õigusaktide sisu: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/2397, milles käsitletakse siseveelaevanduse valdkonna kutsekvalifikatsioonide tunnustamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 91/672/EMÜ ja 96/50/EÜ.

Selle põhjuseks on asjaolu, et komisjon peab 17. jaanuariks 2020 vastu võtma rakendusaktid, millele on osutatud järgmistes artiklites:

- artikli 11 lõige 3 liidu kvalifikatsioonitunnistuste näidiste ja koondokumentide näidiste (mis ühendavad liidu kvalifikatsioonitunnistused ja teenistusraamatud) kohta;
- artikli 18 lõige 3 praktilise eksami tunnistuste näidiste kohta;
- artikli 22 lõige 4 teenistusraamatute ja logiraamatute näidiste kohta.

Direktiivi (EL) 2017/2397 põhjenduses 40 selgitatakse, et CESNI standardid hõlbustaksid Euroopa siseveelaevanduse kutsekvalifikatsioonide valdkonna õigusaktide ühtlustamist. Direktiivi artiklis 34 on sätestatud, et eespool loetletud rakendusaktides tuleb viidata CESNI kehtestatud standarditele, kui:

- a) need standardid on kättesaadavad ja ajakohastatud;
- b) need standardid vastavad direktiivi lisades kehtestatud nõuetele;
- c) CESNI otsustusprotsessis tehtavate muudatustega ei kahjustata liidu huve.

Komisjon peab rakendusaktidesse lisama standardite tervikteksti.

Kavandatavate aktidega ei täiendata ega muudeta lepingu institutsioonilist raamistikku.

² Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkt 64.

³ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatavate aktide eesmärk ja sisu on seotud ühise transpordipoliitikaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 91 lõige 1.

4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 91 lõige 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel siseveeliikluse standardite koostamise Euroopa komitees ja Reini laevaliikluse keskkomisjonis seoses siseveelaevanduse valdkonna kutsekvalifikatsioonide käsitlevate näidiste vastuvõtmisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 91 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Reini laevaliikluse muudetud konventsioon jõustus 14. aprillil 1967⁴.
- (2) Konventsiooni artikli 46 kohaselt võib Reini laevaliikluse keskkomisjon (CCNR) vastu võtta resolutsioone, mis on selle liikmetele siduvad.
- (3) 3. juunil 2015 loodi CCNRi raames siseveeliikluse standardite koostamise Euroopa komitee (CESNI), et välja töötada siseveeteid käsitlevad tehnilised standardid eri valdkondade jaoks, eelkõige seoses laevade, infotehnoloogia ja meeskonnaga.
- (4) Oma järgmisel, 15. oktoobriks 2019 kavandatud kohtumisel võtab CESNI vastu siseveelaevanduse kutsekvalifikatsioonide valdkonnas kasutatavate näidiste standardid. CCNR võtab vastu ka resolutsiooni, millega inkorporeeritakse need näidised Reini jõel tegutsevate laevameeskondade töökorraldust käsitlevasse korda.
- (5) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel CESNI ja CCNRis võetav seisukoht, kuna kutsekvalifikatsioonide valdkonna näidiseid käsitlevad standardid mõjutavad otsustavalt liidu õiguse, täpsemalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2017/2397⁵ sisu.
- (6) Liikuvuse hõlbustamiseks ja ohutuse tagamiseks on oluline, et näidised, mida meeskonnaliikmed kasutavad oma kvalifikatsioonide tunnustamise tagamiseks, oleksid Euroopa eri õigussüsteemide raames võimalikult ühtsed. Eelkõige CCNRi liikmetest ELi liikmesriikidele tuleks anda luba toetada otsuseid, millega ühtlustatakse CCNRi normid liidus kohaldatavate normidega.
- (7) CESNI poolt välja töötatud kvalifikatsioonitunnistuste, teenistusraamatute, logiraamatute, kutsekvalifikatsioonitunnistusi ja teenistusraamatuid ühendavate koonddokumentide ning praktiliste eksamite tunnistuste näidised kujutavad endast Euroopa standardite ühtlustamist.

⁴ Praegu on Reini laevaliikluse muudetud konventsiooniga ühinenud neli ELi liikmesriiki (Belgia, Prantsusmaa, Saksamaa ja Madalmaad) ning Šveits. Liit ei ole Reini laevaliikluse keskkomisjoni (CCNR) liige.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/2397, milles käsitletakse siseveelaevanduse valdkonna kutsekvalifikatsioonide tunnustamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 91/672/EMÜ ja 96/50/EÜ (ELT L 345, 27.12.2017, lk 53).

- (8) Liidu seisukoha esitavad ühiselt tegutsedes liikmesriigid, kes on CESNI ja CCNRi liikmed,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Euroopa Liidu nimel siseveeliikluse standardite koostamise Euroopa komitee (CESNI) järgmisel, 15. oktoobriks 2019 kavandatud koosolekul võetav seisukoht on nõustuda käesoleva otsuse I lisas esitatud siseveelaevanduse valdkonna kutsekvalifikatsioonide Euroopa standardite vastuvõtmisega.
2. Seisukoht, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Reini laevaliikluse keskkomisjoni (CCNR) täiskogu kohtumisel, millel võetakse vastu otsus käesoleva otsuse I lisas esitatud siseveelaevanduse valdkonna kutsekvalifikatsioonide Euroopa standardite kohta, on toetada kõiki ettepanekuid, millega Reini jõel tegutsevate laevameeskondade töökorraldust käsitleva korra nõuded viiakse vastavusse siseveelaevanduse valdkonna kutsekvalifikatsioone käsitlevate Euroopa standardite nõuetega.

Artikkel 2

1. Artikli 1 lõikes 1 osutatud seisukoha esitavad koos liidu liikmesriigid, kes on CESNI liikmed.
2. Artikli 1 lõikes 2 osutatud seisukoha esitavad koos liidu liikmesriigid, kes on CCNRi liikmed.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*